01.11.2024

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

HE 164/2024 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI TIETTYJÄ PINTA-ALA- JA ELÄINPERUSTEISIA TUKIA KOSKEVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., kiittää mahdollisuudesta lausua kantansa koskien hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta.

SLC toteaa kuten edellisessä lausunnossamme, että Suomen linjaukset koskien sosiaalisen ehdollisuuden täytäntöönpanoa kokonaan rahoitettavista ja tietyistä osittain rahoitettavista EU:n tuista ja korvauksista (1334/2022, 1332/2022, 1333/2022 ja 1559/2001), ovat kohtuullisia ottaen huomioon rajoitetut muutosmahdollisuudet. SLC näkee myös, että sosiaalinen ehdollisuus on tärkeässä roolissa lisätä tietoisuutta ja sitoutumista työterveydestä ja työsopimuksista riskialttiilla toimialalla.

Korostamme tärkeyden siitä, ettei tarkastuksia lisätä sosiaalisen ehdollisuuden täytäntöönpanon myötä, vaan tehdään työsuojelutarkastusten yhteydessä. On myös hyvin olennaista, että seuraamuksien vakavuus, laajuus, jatkuvuus ja tahallisuus tarkastellaan ja tämän perusteella määrätään sanktiot kuten 89 artiklassa todetaan. Hyvin pienistä rikkeistä ei ainakaan ensimmäisellä kerralla tulisi saada muita seuraamuksia kuin varoituksen. Laiminlyönneistä viljelijä tulisi saada tietoa jo mielellään tarkastuksen yhteydessä.

Vaikka vaatimukset ovat tälläkin hetkellä voimassa niin Suomessa kuin EU:ssa, olemme huomanneet, että uusi ehdollisuus aiheuttaa paljon epäselvyyksiä ja kysymyksiä viljelijöiltä. Näin olleen on erityisen tärkeää, että neuvonta järjestelmät ovat hyvällä ja riittävällä tasolla.

SLC pitää erittäin perusteltuna ja askel oikeaan suuntaan, että 24 a § maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) muutetaan siten, että myös kasvintuotannon tuen ennakkomaksut voidaan maksaa ennen kuin tilakohtaiset tarkastukset on loppuun suoritettu. Oletamme ja pidämme sen erittäin tärkeänä, että pohjoisen hehtaarituen, yleisen hehtaarituen, nuorten viljelijöiden tuen ja perunantuotannon kansallisen tuen lisäksi, muutos koskee myös sokerijuurikkaan pinta-ala tuen. Voimme kuitenkin todeta, että tulevaisuudessa tarvitsemme entistä enemmän joustoa myös muiden tukien ennakkomaksujen osalta, jotta parannetaan tuottajien maksuvalmiutta.

SLC toivoo täten, että voimme keskustella ennakkomaksujen mahdollisuuksista myös muiden kansallisen tukien osalta, sekä EU:n kokonaan ja osittain rahoitettavista tuista. Maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien parlamentaarinen arviointiryhmä (MAKA) mainitsee esimerkiksi loppuraportissanne (2023), että *"EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmakauden vaihdoksesta johtuvien tukiaikataulujen muutoksen vaikutuksia viljelijöiden maksuvalmiuteen tulisi mahdollisuuksien mukaan lievittää. Tästä syystä olisi selvitettävä mahdollisuuksia oikeudellisesti toteutettavissa olevien kansallisten menettelyjen, esimerkiksi kansallisen puskurirahaston käyttöönottamiseen."*

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback
toiminnanjohtaja

Cecilia Nyholm
asiantuntija

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0